

№ 118 (21131) 2016-рэ илъэс

ШЭМБЭТ МЭКЪУОГЪУМ и 25-рэ

> къыхэтыутыгьэхэр ык/и намыкі къзбархар тисайт ижъугъотэштых WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Мэкъуогъум и 27-р ныбжьыкІэхэм я Маф

Ныбджэгъу лъапіэхэр!

Мэфэкі шіагъом — ныбжьыкіэхэм я Мафэ фэші тышъуфэ-

Тиреспубликэ ыкІи ащ икъэлэ шъхьаІэу Мыекъуапэ гъэсэныгъэм игупчэшхоу зэрэщытым дакloy, илъэсыбэ хъугъэу ифэшъошэ шъыпкъэу ныбжьык абэ зыщыпсэурэ шъолъырэу алъытэ. ГупшысакІэхэр пхырищынхэ, щыІэныгъэм илъэныкъо пстэуми зифэмэ-бжымэшІу атезыгьэхьан зыльэкІыщт унашъохэр зыштэшъурэ кloчlэшхоу ар щыт.

Адыгэ Республикэм къыткlэхъухьэхэрэм тынаlэ атедгъэтынымкІэ Іофышхо щызэшІуахы. ІэпэІэсэныгъэ ин зыхэлъ ныбжьык Іэхэм джыри нахь зыкъызэ Іуахынымк Іэ, ахэм ягупшысакІэхэр пхырыщыгъэнхэмкІэ лъэныкъо зэфэшъхьафыбэ къыдэзылъытэрэ Іофыгъо гъэнэфагъэхэр зэшІуахых: спорт псэуалъэхэр ашІых, гъэсэныгъэм епхыгъэ учреждениехэр къызэlуахых, социальнэ инфраструктурэм нахьышlум ылъэныкъокІэ зэхъокІыныгъэхэр фашІых.

ТичІыпІэгъухэм джыри нахь гъэхъэгъэшхохэр ашІынхэмкІэ, Адыгеимрэ ти Хэгъэгушхоу Урысыемрэ яфедэ зыхэлъ Іофтхьабзакізу къырахьыжьэхэрэр щыізныгъэм гъэцэкіагъэ щыхъунхэмкІэ а пстэуми яшІуагъэ къызэрэкІощтым тицыхьэ телъ.

Мы мэфэк шшагьом тыгу къыддејзу зэкіз тиныбжыкізхэм тафэлъаlо псауныгъэ пытэ яlэнэу, дунаир мамырэу, насыпышІохэу, шІур ягъогогьоу щыІэнхэу!

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

ЩыІэныгъэм иохътэ анахь дах

гъум и 27-р ныбжьыкІэхэм я Мафэу тикъэралыгьо щыхагьэунэфыкІы. ЦІыф пэпчъ ныбжьыкІэгьур анахь охътэ гушІуагьоу, дахэу ыгу къенэ. Апэрэ гъэхъагъэхэр, апэрэ гугъапІэхэр ыкІи гухэлъышІухэр а уахътэр ары зэпхыгъэхэр.

Непэ Адыгэ Республикэм

Хабзэ зэрэхъугъэу, мэкъуо- щыпсэурэ ныбжык эхэм щы эныгъэм илъэныкъо пстэуми яшІуагъэ къыщагъэкІоным, сэнаущыгъэу ахэлъыр къызэlуахыным апае амалышІухэр аІэкІэлъых. Къэнэжьырэр ар къызфагъэфедэныр, ыпэкІэ лъыкІотэнхэр ары. Тинеущырэ мафэ зыфэдэщтыр бэкІэ зэпхыгъэ тиныбжьыкІэхэм къэралыгьор,

республикэр бэкІэ ащэгугъых. Адыгеим щыпсэурэ тикІэлэ ыкІи пшъэшъэ лъапІэхэр! Мы мэфэкі шіагъомкіэ тыгу къыд-

деlэу зэкlэми тышъуфэгушlо, псауныгьэ пытэ шъуиІэу, еджэнымкІи, Іофшіэнымкіи гъэхъэгъэшІухэр шъушІынхэу, шъуищыІэныгьэ гьогу пытэу шъутетэу ыпэкІэ шъулъыкІотэнэу шъуфэтэІо.

УплъэкІунэу зэхащагъэхэм язэфэхьысыжьхэр

Сэкъатныгъэ зијэхэм ыкји ветеранхэм яІофыгьохэм афэгьэзэгьэ Советэу Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ дэжь шызэхащагъэм изэхэсыгъоу щыіагъэр зэрищагъ АР-м и Премьер-министрэ игуадзэу Наталья Широковам. Ащ и офшіэн хэлэжьагъэх министрэхэу Хъуажъ Аминэтрэ Осмэн Альбертрэ, Адыгеим и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэу Мырзэ Джамбэч, Къулэ Аскэрбый, Ирина Ширинар, нэмыкіхэри.

Апэрэ Іофыгьоу къэзэрэугьоигъэхэр зытегущы агъэхэр псауныгьэр къэухъумэгьэным иучреждениеу республикэм итхэм агъэцэкІэрэ медицинэ фэІо-фашІэхэм цІыфхэм уасэу афашІырэр ары.

– УФ-м и Президентэу Владимир Путиным пшъэрылъэу къыгъэуцугъэхэм ащыщ тикъэралыгъо щыпсэурэ цІыфхэм медицинэ фэю-фашізу афагьэцак Іэхэрэр шэпхъэш Іухэм адиштэу гъэпсыгъэныр, нэбгырэ

пэпчъ ищыкІэгъэ медицинэ Іэпы Іэгъур егъэгъотыгъэныр. Мы лъэныкъомкІэ Адыгеим щызэшlуахырэр бэ. Медицинэм и Іофыгъохэм сыдигъуи ына Іэ атет АР-м и Лышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан. Псауныгьэр къэухъумэгъэным исистемэ игъэк Іэжьын фэгъэхьыгъэ программэм къыдыхэлъытагъэу республикэм ит сымэджэщхэр, поликлиникэхэр зэтырагъэпсыхьагьэх, кІэу ашІыгьэри макІэп. Ахэм яматериальнэ-техническэ

базэ хэпшІыкІэу нахьышІу хъугъэ. Джырэ уахътэм пшъэрыль шъхьа ву щытхэм ащыщ медицинэ учреждениехэр зыщыкІэхэрэ кадрэхэм ягъэхьазырын, — къыІуагъ Наталья Широковам.

Мы Іофыгьом фэгьэхьыгьэу нэужым къэгущы агъ АР-м псауныгьэр къэухъумэгьэнымкІэ и Министерствэ ипащэ иапэрэ гуадзэу Галина Савенковар. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, 2013-рэ илъэсым ишышъхьэly щыублагьэу профильнэ ведомствэм дэжь щызэхащэгъэ общественнэ Советым Іоф ешІэ. Республикэм ит медицинэ учреждениехэм яюфшіэн зэрагьэпсырэр, ціыфхэм яфэіо-фашіэхэр зэрагъэцакІэхэрэр агъэунэфы. 2015-рэ илъэсым къыкоц Адыгеим ит сымэджэщ ыкІи поликлиникэ 16 Советым хэтхэм ауплъэкІугъ. Зипшъэрылъхэр нахь тэрэзэу зэшІозыххэрэр ыкІи ауж къинэхэрэр къыхагъэщыгъэх. ЩыкІагъэхэр

дэгъэзыжьыгъэнхэмкІэ унэшъо гъэнэфагъэхэр ашІыгъэх.

ГущыІэм пае, фэІо-фашІэхэм ягьэцэкІэнкІэ ауж къинэхэрэм ащыщ Мыекъуапэ дэт апэрэ кІэлэцІыкІу поликлиникэр. ЦІыфхэм яеплъыкІэкІэ, мы учреждением изакъоп, нэмыкІхэми яІофшІэн зэрэзэхащэрэм, ащкІэ амалэу аlэкlэлъхэм уагъэрэзэнэу щытэп. Поликлиникэхэм янахьыбэр фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ахэтых, непэрэ шапхъэхэм ахэр адиштэхэрэп. Врачхэр, специалистхэр афикъухэрэп, къяуалІэхэрэр чэзыум бэрэ хэтых, регистратурэм тэрэзэу юф ышіэрэп, кабинетхэр цІыкІух, коридорхэр бгъузэх, уащызэблэкІынымкІэ къин. Сабый зиІэхэм медицинэ уплъэкІун горэ акІуным пае зы къэлэ цыпэм икІынхэшъ, адрэм кІонхэ фаеу мэхъу. Сыда пІомэ ежь зэпхыгьэхэ поликлиникэм специалист гъэнэфагъэ имыІэу къыхэкІы. Мыщ дэжьым чэзыур къыонэмысыным ищынагъуи щыт — мы Іофыгъохэр арых цІыфхэр анахьэу зыгъэгумэкІыхэрэр. УплъэкІунэу зэхащагьэхэми ащ фэдэ зэфэхьысыжьхэр уагъэшІы.

Іофхэм язытет нахьышІу шІыгъэным пае шІэгъэн фаехэм, ащкІэ пшъэрылъ шъхьаІэу щытхэм Г.Савенковар къатегущыІагь. 2016-рэ илъэсым мыкъэралыгьо медицинэ учреждениехэр зэрауплъэкІущтхэр, ахэм фэю-фашіэхэр зэрагъэцакіэхэрэм уасэ зэрэфашІыщтыр министрэм игуадзэ къыІуагъ.

Іофыгьоу къагьэнэфагьэр къызэрыкІоу зэрэщымытыр къыдалъытэзэ, Мырзэ Джамбэч, Къулэ Аскэрбый, нэмыкІхэми Галина Савенковам упчІэ гъэнэфагъэхэр фагъэзагъэх. ЦІыфхэм анахьэу анаІэ зытырадзэгъэ лъэныкъохэм, гумэкІыгьохэм ядэгьэзыжьын яшъыпкъэу зэрэпылъыщтхэр, республикэм щыпсэурэ нэбгырэ пэпчъ аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ медицинэ ІэпыІэгъу ыгъотын амал иІэным фэкІогъэным анаІэ зэрэтырагьэтыщтыр ащ къыхигъэщыгъ.

Сэкъатныгъэ зиІэхэм яІофыгьохэм, мыщ япхыгьэ общественнэ организациехэм непэ гумэкІыгьоу яІэхэм, нэмыкІхэми зэхэсыгьом хэлэжьагьэхэр атегущы агъэх, унашъохэри аш ы-

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

ШышъхьэІум и 1-р — Хэкужъым од замаф

Дэгъоу зэхащэщт

Хэкужъым къэзыгъэзэжьыгъэхэм я Мафэ шышъхьэІум и 1-м тиреспубликэ щагъэмэфэкіыщт. Адыгеим лъэпкъ Іофхэмкіэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряіэ зэпхыныгъэхэмкіэ ыкіи къэбар жъугъэм иамалхэмкіэ и Комитет зэхэщэкіо купым изэхэсыгъо щыкІуагъ.

Комитетым итхьаматэу Шъхьэлэхъо Аскэр зэlукlэр зэрищэзэ, мэфэкІым епхыгъэ Іофыгьо шъхьаІэхэр къыхигьэщыгъэх. Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан Хэкужъым къэзыгъэзэжьыгъэхэм аlукlэщт. Къэралыгъо филармонием шышъхьэlyм и 1-м мэфэкl пчыхьэзэхахьэр щыкІощт. Парламентым икъулыкъушІэхэр тилъэпкъэгъухэу тарихъ чІыгум къэзыгъэзэжьыгъэхэм Мыекъуапэ, Мэфэхьаблэ, Пэнэхэс ащаlукіэщтых, сабыйхэр бэмышІэу къы-

зыфэхъугъэхэм шІухьафтынхэр афашІыштых.

БлэкІыгъэмрэ къэкІощт уахътэмрэ азыфагу хъугъэ-шlагъэу щытлъэгъугъэмэ язэфэхьысыжь, еплъыкІэхэм афэгъэхьыгъэ тхыгьэхэр гьэзетхэм къащыхаутыштых, телевидениемкlэ ыкlи радиомкІэ къэтынхэр зэхащэщтых.

Музейхэм, тхылъеджапІэхэм къэгъэлъэгъонхэр къащызэlyахыщтых, Іэнэ хъураехэр, шІэныгъэлэжьхэр зыхэлэжьэхэрэ зэ-ІукІэгъухэр щыІэщтых. Іофтхьабзэхэр шышъхьэју мазэм ыуж бжыхьэми зэхащэщтых.

Шъхьэлэхъо Аскэр зипэщэ Комитетымрэ Адыгеим культурэмкІэ и Министерствэрэ Іофыгъо шъхьаІэхэм афэгъэзэгъэщтых. ЗэхэщэкІо купым хэтхэу ШъэуапцІэкъо Аминэт, Къэрэтэбэнэ Мыхьамодэ, ЛІымыщэкъо Рэмэзан, СтІашъу Яхьер, ХыдзэлІ Абдулахь, Пэрэныкьо Фатимэ, Мурад ГощльапІэ зэхахьэм къыщыгущыІагьэх.

Хэкужъым къэзыгъэзэжьыгъэхэм яфэю-фашіэхэр зэрагъэцакІэхэрэм, адыгабзэм ыкІи урысыбзэм язэгьэшІэнкІэ ящыкІэгьэ ІэпыІэгьухэм, нэмыкІхэм афэгьэхьыгьэ Іофыгьохэр зэхахьэм къыщаІэтыгъэх.

Концертыр шышъхьэІум и 1-м зэрэкІощтым, тилъэпкъэгъухэр ащ чанэу зэрэхэлэжьэщтхэм, фэшъхьафхэм атегущы агъэх. ЗэхэщэкІо купым хэтхэм зэпамыгьэоу Іоф ашІэщт, унашьоу аштагъэхэр зэрагъэцэкІэщтхэм пылъыщтых.

САХЬИДЭКЪО Нурбый.

Нахь чан хъунхэм пае

АР-м гъэсэныгъэмрэ шіэныгъэмрэкіэ и Министерствэ епхыгъэ Советэу кіэлэціыкіу общественнэ организациехэм (движениехэм, объединениехэм) ІэпыІэгъу афэхъурэм и Координационнэ совет мы мафэхэм зэхэсыгъо иlагъ.

Советым пшъэдэкІыжь зыхьырэ исекретарэу И. Татаренкэм зэхэсыгъом хэлажьэхэрэм «КІэлэеджакІохэм я Урысые движение» икlыгъэ илъэс еджэгъум Іофэу ышІагьэр къафиІотагъ.

Ащ ыуж къызэјукјагъэхэр кІэлэцІыкІу движением иІофыгьохэм атегущы агьэх, организацием хэхъоныгъэ ышІыным пае зыдэлэжьэнхэ фэе лъэныкъохэр къагъэнэфагъэх. КІэуххэр зэфахьысыжьхэзэ. кІэлэцІыкІу движениер ылъэ Адыгеим зэрэщытеуцорэр, нахь чанэу ащ иІофшІэн къыхэлажьэ зэрэхъугъэр къаlуагъ. Движением иІофыгъохэм язэшІохын АР-м гьэсэныгьэмрэ шІэныгьэмрэкІэ и Министерствэ къызэрэхэлажьэрэр къыхагъэщыгъ.

Советым изэхэсыгьо хэлэжьагъэх муниципальнэ организациехэр, пилотнэ еджапІэу республикэм итхэм ялыкохэр. Ахэр арых къэкІорэ илъэс еджэгъум Общероссийскэ общественнэ-къэралыгъо кІэлэцыкку организацием июфшіэн зыщызэхищэщтхэр.

ИкІыгьэ ильэс еджэгъумкІэ Адыгеим ианахь кІэлэцІыкІу

общественнэ организацие дэгъухэр мы мазэм къыхагъэщыгъэх. АщкІэ зэнэкъокъоу зэхащэгъагъэм общественнэ организациехэм якоманди 9-у район ыкІи къэлэ зэнэкъокъухэм ащытекІуагъэхэр хэлэжьагъэх.

Командэхэр лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкІэ зэнэкъокъугьэх. Ахэм ащыщых дэпкъ гъэзетэу «Траектория успеха» зыфиlорэм ишІын, портфолиоу «Визитная карточка» зыфиlорэр, командэхэм яльэтегьэуцо ыкІи ахэм япащэхэм язэнэкъокъу.

Баллэу къахьыгъэхэмкІэ апэрэ чІыпІэр ыубытыгъ Джыракъые гурыт еджапІзу N 3-м икІэлэцІыкІу организациеу «Лъэгъупкъопс» зыфиlорэм. Пащэр Емзэщ Гощсэхъу. ЯтІонэрэ чІыпІэр Инэм гурыт еджапІэу N 2-м икомандэ ыхьыгъ. Ащ ипащэр Бела Косырихинар ары. Ящэнэрэ чыпіэр зэдагощыгь Аскъэлэе гурыт еджапІзу N 2-м иорганизациеу «Нарт» зыцІэмрэ станицэу Джаджэм дэт еджапІ у N 3-м иорганизациеу «Лидер» зыфиlорэмрэ. Ахэм япащэх Хьашхъуанэкъо Марыетрэ Ольга Анашкинамрэ.

(Тикорр.).

Тикомандэ къахэщыгъ

Урысые зэнэкъокъоу «Безопасное колесо» зыфиюрэр илъэс къэс зэхащэ. Ащ ифинал зэіукіэгъу къалэу Владивосток икіэлэціыкіу гупчэу «Океан» зыфиlорэм мыгъэ я 35-у щыкІуагъ. Урысыем и Къэралыгъо автоинспекцие илъэс 80-рэ зэрэхъурэм ар фэгъэхьыгъагъ.

УФ-м исубъект 77-мэ — Чукоткэ къышыублагъэу Къырым щиухыжьэу къарыкІыгъэх. ГъогурыкІоным иинспектор (ЮИД) ныбжьыкІэ 308-рэ зэнэкъокъугъэх. УФ-м гъэсэныгъэмрэ шіэныгъэмрэкіэ, хэгъэгу кіоці Іофхэмкіэ иминистерствэхэр Іофтхьабзэм икІэщэкІуагъэх.

Адыгеим и Къэралыгъо автоинспекцие ипресс-къулыкъу ипащэу Бзэджэжъыкъо Мурат къызэриІуагъэмкІэ, инспектор ныбжьыкІэхэм

яотряди 147-рэ республикэм иеджапІэхэм ащызэхэщагъ. Илъэси 10 — 12 зыныбжь кІэлэцыку мини 2-м ехъу ахэм ахэхьэ.

— Зэнэкъокъоу «Безопасное колесо» зыфиюорэр апэ районхэм, нэужым республикэм ащырагъэкІокІыгъ, — къеІуатэ Бзэджэжъыкъо Мурат. — Едзыгъо зэфэшъхьафхэмкІэ ныбжыкІэ отрядхэм заушэтыгь ыкІи Красногвардейскэ районым ит гимназиеу N 1-м икомандэ анахь къахэщыгъ. Ары Адыгэ Республикэр Владивосток къыщызыгъэлъэгъуагъэри. Мы командэм ятІонэрэу текІоныгъэр къыдехы. Ахэр зыгъасэхэрэр гимназием ипащэ пІуныгъэ ІофхэмкІэ игуадзэу Анна Машлоковар ары.

Владивосток щыкогъэ кізух зэнэкъокъур едзыгъуи 6-у зэтеутыгъагъ. Инспектор ныбжьыкІэ цІыкІухэм гъогурыкІоным ишапхъэхэр къаІотэнхэу, кушъхьэфачъэм тесхэу пэрыохъухэр къаухьэхэзэ автогородокым къызэрэщак ухьашъурэр къагъэлъэгъонэу, шъобжхэр хэзыхыхэрэм апэрэ медицинэ ІэпыІэгъур зэрарагъэгьотын алъэкІыщтыр ыкІи творческэ шІэныгьэу яІэхэр тхьапэм къыщыраІотыкІынэу щытыгъ.

Анахь дэгьоу зыкъэзыгъэлъэгъогъэ команди 10-р зэнэкъокъум щыхагъэунэфыкІыгъэх. Ахэм тэ тикоманди ахэфагъ. Едзыгъо зэфэшъхьафитіумкіэ я 8-рэ ыкіи я 9-рэ чіыпіэхэр аубытыгьэх. БлэкІыгьэ ильэсми Красногвардейскэ районым игимназиеу N 1-м икомандэ къахэщыгъагъ.

Іофтхьабзэм хэлэжьагъэхэм мэфэкІ шІыкІэм тетэу къазыфэгушіохэ нэужым кіэлэціыкіу гупчэу «Океан» зыфиlорэм къафигъэхьазырыгъэ культурнэ программэм рагъэплъыгъэх, Владивосток ичіыпіэ дахэхэр арагьэльэгьугьэх.

ІЭШЪЫНЭ Сусан.

Кіуачіэ имыіэжьэу лъытэгъэнэу

МКъТУ-м къыщыратыгъэ студенческэ билетэу Шъаукъо Аминэт Мурат ыпхъум шlокlодыгъэм кІуачІэ иІэжьэп.

Шъхьафитныгъэм къыфигъэущыгъ

Зэфэмыдэныгъэм ціыфхэр зэпегъэуцух, егощых, пыи зэфешіых. Тетыгьор зыіыгъхэмрэ ахэм афэлэжьэрэ ціыф жъугъэ къызэрыкіохэмрэ язэпео ыкіи бэнэ лъэш зэфэшъхьафхэр тарихъым лъэуж ин фэзышіыгъэх. Ахэм ащыщ анахь зэлъашіэрэ тарихъ хъугъэ-шіагъэу Бзыикъо заор.

Заор зыпкъ къикІыгъэхэр бжъэдыгъупщыхэмрэ лІэкъольэшхэмрэ арых. Ау ахэм «къызэтырачыгъэ» шапсыгъэ мэкъумэщышІэхэм зафэщыІэжьыгьэп, ашъхьэ къаухъумэжьэу, яшъхьафитныгъэ, шъхьэлъытэжь къафыряІэным кІэдэухэу, тетыгьор зыІыгь байхэм ахэр апэуцужьыгьагьэх. Ар зыхъугъагъэр мэкъуогъу мазэм ыкіэр ыкіи (охътэкіэ лъытакіэмкіэ) бэдзэогъум и 9-р, 1796-рэ илъэсыр ары. Бзыикъо заом хэлэжьэгьэ льэныкъуитlуми чlэнэгьэшхо ашlыгь, заом нэбгырэ 5300-м нахьыбэ хэкІодагь.

Лъэпкъ шъхьафитныгъэм лъапсэ ыгъотынымкІэ мэхьанэшхо зиІэгъэ Бзыикъо заор зыщыІагъэр илъэс 200 зэрэхъугъэр 1996-рэ илъэсым игъэкІотыгъэу Адыгеим щыхагъэунэфыкІыгъ. А чІыпіэу заор къызщытэджыгьагьэм (Краснодар краим и Северскэ районкіэ станицэу Новодмитриевскэм дэжь) зы лъэпкъ кіоціым щыкіогъэ лъыгъэчъэ заом исаугъэт щагъэуцугъагъ. Тэхъутэмыкъое районым инахьыжъхэм саугъэтым сыдигъуи анаІэ тырагъэтэу къырэкІо.

Бзыикъо заом итарихъ куу лъэпкъым зиузэнкІынымкІэ ишІуагьэу къэкІуагьэр къыщыриІотыкІыгь титхэкІошхоу МэщбэшІэ Исхьакъ ироманэу «Бзыикъо зау» зыфиюрэм.

Тарихъ хъугъэ-шІэгъэшхор джырэ лъэхъан цІыфхэм зэлъягъэшІэгъэнымкІэ лъэшэу ишІуагъэ къэкІуагъ романыр зисюжет лъапсэу, 2011-рэ илъэсым композитор цІэрыІоу Нэхэе Аслъан ыгъэуцугъэ оперэу «Раскаты далекого грома» зыфиlоу сценэм къытетэджагъэм. Ары, «Бзыикъо заор», уегупшысэмэ. шыблэгъогъо мэкъэ чыжьэм фэдагъ. лъэпкъым шъхьафит щы акіэ ыгьотынымкіэ апэрэ хъугьэ-шіэгьэ льэбэкъушхуагь.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Къадыр чэщыр

Адыгэ Республикэм ыкІи Пшызэ шъолъыр ащыпсэурэ быслъымэнхэм я ДиндэлэжьапІэ макъэ къызэригъэІурэмкІэ, НэкІмазэм къыхэфэрэ чэщ анахь лъапІэр — Къадыр чэщыр къэблэгъагъ. Ар зытефэрэр бэдзэогъум и 1-р ары (бэдзэогъум и 1 мафэм къыкІэлъыкІорэ чэщыр).

Динлэжьхэр, тхьэшІошъхъуныгъэ зиІэхэр мы чэщым Тхьэм елъэІухэзэ нэф агъэшъы. КъурІанми къыщеІо: «Къадыр чэщым КъурІаныр къедгъэхыгъ», «Къадыр чэщыр мэзэ минмэ анахьышIv!»

2011-рэ илъэсым ижъоныгъуакіэ къыщыублагъзу Урысые Народнэ фронтыр тикъэралыгъо щызэхащагъэу Іоф ешІэ. Ащ ишъолъыр къутамэ 2013-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу Адыгеим щэлажьэ. Мыщ Іоф щызышІэхэрэм пшъэрылъ шъхьаізу яізхэм, яіофшізн зэрэзэхащэрэм, гъэхъагъэу яІэхэм защыдгъэгъозэнэу ащ ипащэу Юрий Гороховым мы мафэхэм гущыІэгъу тыфэхъугъ.

ЦІыфхэм ящы акіэ нахьышІу шІыгъэныр

- Урысыем и Президен- псыхьэгъэ объектхэм сэкъаттэу Владимир Путиным иунашъохэу жъоныгъуакІэм кІуачІэ зиІэ хъугъэхэр Адыгеим зэрэтипшъэрылъ шъхьаl, — къыlуагъ

ныгъэ зигум яшошкэр нахьыбэрэмкІэ къащыдэлъытагьэп. Ащ къыхэкІыкІэ мы купым щагъэцакІэхэрэм тылъыплъэныр хэхьэрэ цІыфхэмкІэ анахь мэхьанэшхо зиІэхэу поликлини-

Тызхэт илъэсым имэлыльфэгъу мазэ нэс гумэкІыгьоу яІэхэр нэбгырэ 92-мэ къафагъэзагъ. НахыбэрэмкІэ ахэр афэгъэхьыгъэх псэупІэ-коммунальнэ хъызмэтым, псауныгъэм икъэухъумэн, экономикэм.

тигущыІэгъу. — Ахэр тхьапэм кэхэм, аптекэхэм, нэмыкІ тет закъоу щымытхэу, щыІэныгъэм щытлъэгъунхэм тыдэлажьэ. Унашъохэр анахьэу зыфэгъэхьыгъэхэр цІыфхэм ящыІакІэ нахьышІу шІыгьэныр

Урысые Народнэ фронтым ишъолъыр къутамэу Адыгеим щыІэр анахь зыдэлэжьэрэ лъэныкъохэр купи 5-у гощыгъэх. «Обществэр ыкІи хабзэр: зэдэгущыlэгъу занкl», «Лъэпкъ зэфэдэныгъэр гъэсэныгъэмрэ культурэмрэ алъапс», «Тызыхэт щыІэныгъэм изытет», «Шъыпкъагъэ зыхэлъ ыкІи шІуагъэ къэзытырэ экономикэр», «Социальнэ шъыпкъагъэр» зыфиlохэрэм япхыгъэ гумэкІыгъохэр республикэм зэшІохыгъэ зэрэщыхъущтхэм дэлажьэх.

— Унашъор тэрэзэу зэрамыгъэцэк агъэм пае тазырхэр атезылъхьэрэ къулыкъухэм тафэдэп, — къытфеТуатэ Юрий Гороховым. — ГумэкІыгъоу къэуцугъэр зэшІохыгъэ хъун зэрилъэкІыщт лъэныкъохэр къэтэгьотых, ахэр хабзэм фэтэгьазэх. Ціыфхэм ящыіэкіэ-псэукіэ нахьышІу зэрэхъущтым фэгъэхьыгъэ шіыкіэхэм тяусэ, ахэр щыІэныгьэм щыпхырыщыгъэнхэм тыдэлажьэ.

ТигущыІэгъу къызэриІуагъэмкіэ, Іофшіэнэу ашіагьэр зыщызэфахьысыжьырэ форумхэр илъэсым ыкІэм зэхащэх. Ащ фэдэ зэlукlэу блэкlыгъэ илъэсым щыіагъэм къыщаіэтыгъэ предложение 20-м ехъу Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан фагъэхьыгъэх.

— Ахэм ащыщ Іэрыфэгъу шы ак Іэр. Народнэ фронтым иэкспертхэм зэральытэрэмкіэ. «Доступная среда» зыфиюрэ программэм къыпкъырык ыхэзэ агъэкІэжьыгъэ ыкІи зэтырагъэ-

чыпіэхэм якіоліэнхэр джыри къины къащэхъу. Псауныгъэр къэухъумэгьэным исистемэ хэ-

хъоныгъэхэр ышІынхэм епхыгъэ къутамэу Адыгэ Республикэм

ılынхэмкlэ кризисым пэшlyeкІорэ планым джыри зэ хэплъэжьыгъэн фаеу Народнэ фронтым ылъытагь ыкІи АР-м и Ліышъхьэ фагьэхьыгьэ предложениехэм ар ахагъэхьагъ. Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм игъэ--ышк дехнычжерней ечинору лІэгьэнхэм игумэкІыгьохэм, «капитальнэ ремонтым пае къаугьоирэ ахъщэр зэрэмакІэр, гъэсэныгъэм, нэмык лъэныкъодедешахесеце нешфоль мех нахьышІу шІыгьэным фэгьэхьыгъэ предложениехэр Народнэ фронтым къыхьыгъэх.

Урысые Народнэ фронтым ишъолъыр зэјукјэ иповесткэ итыщт Іофыгъохэр ежь цІыфхэм агъэнафэ. Ахэр ары гумэкІыгъо шъхьаІэхэр къэзы-

ложениеу Адыгеим и ЛІышъхьэ фэдгъэзагъэхэм министерствэхэр нахь игъэкІотыгъэу адэлэжьэнхэу пшъэрылъ зэрафишІыгъэм тигъэрэзагъ. Ащ къеушыхьаты тиІофшІэн тэрэзэу зэрэзэхатщэрэр. ЦІыфхэм яеплъыкІэхэр зэрифэшъуашэу зэхэтэгъэуцох ыкІи ахэм нахь игъэкІотыгъэу адэлэжьэн фэе къулыкъухэм афэтэгъазэх. Чыпіэ къин ифэгъэ ціыфхэу хэкіыпіэ зымыгъотыхэрэм Народнэ фронтым ишъолъыр

шъыпкъэ къэзыІуатэрэр. Блэ-

кІыгъэ илъэсымкІэ зэфэхьы-

сыжьхэр пшІымэ, мэхьанэшхо

-ыски ныхошески мехоспыфо е выс

зыщежьэрэ площадкэу Народнэ

фронтыр хъугъэ, — къеlо тигу-

щыІэгъу. — Общественнэ пред-

гупшысэхэри къыхэдгъэщыгъэх. щыІэм зыкъыфагъазэ. Ахэм Экономикэм хэхъоныгъэхэр япчъагъэ мафэ къэс хэхъо. Тызхэт ильэсым имэлыльфэгьу

стерствэ хэхьэх. Ащ къыхэкІэу яунае ашІыжынхэ алъэкІырэп. ГумэкІыгъор дагъэзыжьыным пае цыфхэм къулыкъу зэфэшъхьафхэм зафагьэзагь, ау Іэпы-Іэгъу агъотыгъэп. Нэужым хэкіыпіэ лъыхъухэу Народнэ фронтым икъутамэу Адыгэ Республикэм щыІэм екІолІагьэх. «Фронтовикхэр» охътэ кІэкІым къыкІоцІ районым кІуагъэх, ащ шыпсэүрэ цlыфхэм заlуагъэкІагь. ЗэрэщагьэгьозагьэхэмкІэ, мыщ фэдэ гумэкІыгьо нэбгырэ 80-м ехъумэ яІ. Ахэм ячІыгу Іахьхэм къарыкІощтыр ашІэрэп. Яунэхэр зытет чІыгухэр тхылъхэмкІэ УФ-м ухъумэнымкІэ и Министерствэ зэрепхыгъэхэм къыхэкІэу ащэжьышъухэрэп. — Мы гумэкІыгьоу цІыфхэр

ухэрэр гумэкІыгьо хэфагьэх.

Ахэр зэрыс унэхэр зытетхэ

чІыгур илъэс пчъагъэ хъугъэу

УФ-м ухъумэнымкІэ и Мини-

зэоліагъэхэр зэшіохыгъэ зэрэхъущтхэм джырэ уахътэ тыдэлажьэ, — къытфејуатэ Юрий Гороховым. — УФ-м ухъумэнымкІэ и Министерствэ тхылъхэр гъэтхапэм и 1-м фэдгъэхьыгъагъэх. Унашъоу щыІэм къызэриІорэмкІэ, ахэм джэуапыр мэфэ 30-м къыкІоцІ къагъэхьыжьын фай, ау тяжэзэ мазэхэр зэкіэльыкіуагьэх. Нэужым УФ-м ухъумэнымкІэ иминистрэ игуадзэ телефонкІэ гумэкІыгъоу щыІэр гурызгъэ-Іуагь, ащ ежь лъыплъэнэу сыкъыгъэгугъагъ.

Джащ фэдэу псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ организадиехэм медицинэ ІэпыІэгъур цІыфхэм зэрарагъэгъотырэм фэгъэхьыгъэ мониторингхэри Урысые Народнэ фронтым икъутамэу АР-м щыІэм ешІых. Ахэм зэфэхьысыжьэу афэхъухэрэр Адыгеим псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ и Министепства фагъахьых

Іофшіэнэу ашіагьэр зыщызэфахьысыжырэ форумхэр ильэсым ыкІэм зэхащэх. Ащ фэдэ зэlукlэу блэкlыгьэ ильэсым щы Пагъэм къйща Потыгъэ предложение **20**-м ехъу Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Асльан фагьэхьыгьэх.

мазэ нэс гумэкІыгъоу яІэхэр нэбгырэ 92-мэ къафагъэзагъ. НахьыбэрэмкІэ ахэр афэгъэхьыгъэх псэупіэ-коммунальнэ хъызмэтым, псауныгьэм икъэухъумэн, экономикэм. Къалэу Мыекъуапэ ирайонхэм ащыщэу «Восход» зыфаlорэм щыпсэ-

Тиреспубликэ ит псэупІэ зэфэшъхьафхэм адэсхэм медицинэ фэlo-фашІэхэр зэрафагъэцакІэрэр Народнэ фронтым иактивистхэм ауплъэкІу. Мыекъопэ районым ит псэупІэхэм адэт фельдшер-мамыку пунктхэм яІофшІэн зэрагьэцакІэрэм «активистхэм» зыщагъэгъозагъ. ЗэрагъэунэфыгъэмкІэ, ахэм фельдшерхэр зыІумытхэри ахэтых. Тхьапэу апылъхэмкІэ пунктхэм Іоф ашІэ, ау ІэпыІэгъу къыпфэхъун зымылъэкІыщт санитаркэ закъу ащылажьэрэр. Ахэм ащыпсэухэрэм «фронтовикхэр» зэрэщагьэгьозагьэмкlэ, Іоф зэрашІэн фэе графикэу пылъагъэр агъэцакІэрэп, пунктитІумэ ар апыльэгьахэп. Диагностическэ мобильнэ комплексыр электричествэм пагъэнэнымкІэ гумэкІыгъохэри шыІэх. ЦІыфхэм анахь къяхьылъэкІыхэрэм ащыщ Іэзэгъу уцхэр зэрагъэгъотыным фэшІ район гупчэм зэрэкІонхэ фаер. Автобусхэм яграфики Народнэ фронтым иліыкіохэр зымыгъэрэзагъэхэм ащыщ, сыда пІомэ анахь къапэблэгъэ сымэджэщым нэсырэ автобусыр мафэм зэ макІо. Ащ къыхэкІэу цІыфхэр врачым екІолІэнхэ алъэкІырэп.

Мыекъопэ районым ит псэупІэхэм щыкІагъэу Народнэ фронтым илыкохэм къншыхагьэщыгьэхэр АР-м псауныгьэр къэухъумэгьэнымкІэ иминистрэу Мэрэтыкъо Рустем фагъэзагъэх. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, агъэкощырэ аптекэхэр агъэпсынхэр пшъэрылъэу зыфагъэуцужьыгъ. Фельдшер-мамыку пунктхэм яграфикхэр къатыратхэщтых. Медицинэм иІофышІ у зыщыкІ эхэрэри зэрагъэгъотыным джащ фэдэу дэлэжьэштых

— УФ-м и Президентэу Владимир Путиным къыгъэуцугъэ унашъохэм ащыщ тикъэралыгъо цыфэу шыпсэухэрэм япсауныгъэ гъэпытэгъэныр. Ащ къыдыхэлъытагъэу общественнэ движениеу Народнэ фронтыр кІэщакІо зыфэхъугъэ спартакиадэ тиреспубликэ щызэхэтшагъ Мыгъэ а Іофтхьабзэр ятІонэрэу редгъэкІокІыгъ, игущыІэ лъегъэкІуатэ Юрий Гороховым. — 2015-рэ илъэсым щыІэгьэ спартакиадэм Адыгеим и офш эк ю куп 14 хэлэжьагъ. Мыгъэ ахэм япчъагьэ нахьыбэ хъугьэ. ПстэумкІи нэбгырэ 400-м ехъумэ спорт лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкІэ амалэу аlэкlэлъхэр къагъэлъэ-

Урысые Народнэ фронтым ишъолъыр къутамэ Адыгэ Республикэм зыщы!эм къык!оц! уахътэу тешІагъэр макІэ, ау гъэхъагъэхэр яІэх. ЦІыфхэм ящыІакІэ нахьышІу шІыгьэныр япшъэрылъ шъхьа ыки ар зэрифэшъуашэу агъэцакІэ.

ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнай.

1

Бэрэ бгъэфедэмэ, нахь оды уишыщт

Ащ фэдэ амал чіыгыныфым (ары зэрэдэтыр Хьакъунэ Барэсбый иботаническэ іофшіагъэ, тызэресагъэр, зэрэтшіэрэр — сельдерей) иізу еіо народнэ медицинэм. Гъэтхэ-гъэмэфэ лъэхъаным тиіанэхэм бэрэ атетлъхьэрэ чіыгыныфым итхьапэхэм ямызакъоу, ылъапси, ары пакіошъ, ыкіэхэри уз зэфэшъхьафхэм яіэзэгъэнымкіэ егъэфедэх народнэ медицинэм.

ШІэныгъэлэжьхэм зэрагъэунэфыгъэмкІэ, мы къэкІырэ уц лъэпкъым углеводыбэ хэлъ, джащ фэдэу баи микроэлементхэмкІэ, калием, магнием, фосфорым ящыгъухэмкІэ, мымакІзу ащ къыхагъотагъ витаминхэу С-р, В1-р, В2-р, каротиныр, фолиевэ кислотар, нэмыкІхэри.

Сельдереим шІуагьэу хэльэу народнэ медицинэм къыхигъэшыхэрэм ащыш цІыфыр ащ зэригъэрэхьатырэр, инервнэ системэ къызэриухъумэрэр, ащ имызакъоу, лъыр егъэбаи, гулъынтфэ системэмкІэ лъэшэу дэгъу. Къыхэгьэщыгьэн фае мы уцым цІыфым ыпкъышъол нахь зэригъэкІэжьырэр. Бэрэ ар зыгъэфедэхэрэм веществохэм язэблэхъун (обмен веществ) нахьышІу зэрэхъурэр зэхашІэ, ары пакІошъ, нахь оды ешІых, «невроз» зыфаlорэр ащэгъупшэжьы. ЩэхэпсхэкІынымкІи мыр амалышоу елъытэ народнэ медицинэм. Зыныбжь илъэс 50-м къехъугъэхэм сельдереир нахьыбэрэ агъэфедэмэ нахьышІу, сыда пІомэ ащ къарыу къыуеты, кІуачІэ къыпхелъ-

<u>Шъуфэсакъ,</u> щынагъо!

Мы уцым ытхьапэхэр агьэфедэ хъущтэп нэгьучГэгь железам еп-хыгьэ уз зиГэхэм, пстэуми анахьэу панкреатит узыр къызыхагьышыгьэхэм. Мыщ фэсакъынхэ фае бзыльфыгьэ льэрымыхьхэри, зижьэжъыехэр пльырстыр хъугьэхэри.

Іэзэкіэ амалэу иіэхэр

✓ Аллергием ыгъэгумэкІыхэрэм

Сельдереим ылъэпсэ къычlэхыгъакlэм псыр къыкlэпфыщт. Ушхэнкlэ сыхьатныкъо иlэу щайджэмышхым изитlу щэгъогогъо мафэм уешъозэ пшlыщт.

✓ <u>Мычъыешъу-</u> хэрэм

Мы уцым ылъапсэ щыщэу грамм 30-р дэгъоу бгъэушкъо-инышъ, псы гъэжъогъэ гъэучъы-ыжьыгъэ литрэ кlэпкlэщт. Ар сыхьатиирэ щыбгъэтыщт. Нэужым узыжьынышъ, щайджэмышхым изэу мафэм щэгъогогъо уешъощт.

✓ <u>Шъоущыгъу уз</u> зиЈэхэм

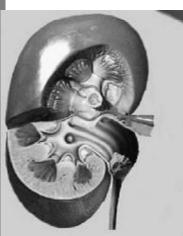
Сельдерей грамм 20-м псы гъэжъогъэ стэчан кlэпкlэнышъ, мэшlо макlэм такъикъ 15-рэ къыщыбгъэжъощт. Зыучъы- ыжьырэм ыуж узыжьынышъ, джэмышхышъхьи 2 — 3 зырызэу мафэм щэгъогогъо уешъозэ пшlыщт. Арэущтэу пшlы зыхъукlэ, лъым шъоущыгъоу хэлъыр

зыпкъ иуцощтэу elo народнэ иедицинэм.

✓ Жъэжьые мыжьо узымкІи амалышІу

Мы къэкІырэ уцым ыкІэ пыкыжьыгъэ щайджэмышхышъ-

хьитіум псы гъэжъогъэ стэчан кіэпкіэнышъ, мэшіо макіэм тетэу сыхьатныкъорэ къэбгъэжъощт. А псым щыщэу джэмышхышъхьи 2 — 3-м мафэм тіогъогогъо уешъощт.

Остеохондрозым <u>ыгьэгумэкТыхэрэм</u> Сельдереим ыльапсэ (къы-

чІэхыгъакІэмэ нахьышІу) дэгъоу птхьакІынышъ, бгъэушъэбынышъ, псыр къыкІэпфыщт. Ащ щыщ щайджэмышхышъхьэ зырызэу мафэм тІогъогогъо уешъозэ

пшІымэ, узыр упэбжьэщтэу, ишІуагъэ къэкІощтэу къетхы народнэ медицинэм.

<u>√</u> <u>Подагрэр</u> къызэузыхэрэм

Мыщ ылъэпсэ къычіэхыгъакіз уупкіэтэнышъ, ащ щыщ джэмышхышъхьэм псы жъогъэ стэчанитіу кіэпкіэщт. Дэгъоу ар чізууцухьанышъ, сыхьатиплырэ щыбгъэтыщт, нэужым узыжыщт. Ушхэнкіз сыхьатныкъо иізу джэмышхышъхьэ тіурытіоу мафэм 3 — 4 ащ уешъозэ пшіыщт.

√ Дэеу шхэхэрэм

Мыхэм зичэзыу шхэгъур къэсынкіэ сыхьатныкъо иіэу сельдереим ылъапсэ къыкіэфыгъэ псым щыщэу щайджэмышхым изым ешъохэмэ, нахь дэгъоу

шхэщтхэу elo народнэ медицинэм.

Псауныгъэ Тхьэм къышъует.

Нарэхэр

Врачым дэжь къэкІогъэ бзылъфыгъэм ипсауныгъэ изытет зеуплъэкІум ыуж pelo:

- Шъхьэузыр уиІ, нэгъум гэрэзэу Іоф ышІэрэп, лъыдэкІуаери ины. Къысфэгъэгъу, илъэс тхьапша уныбжьыр?
- ТІокІырэ тфырэ. — Бэ пщыгъупшэрэри, склерозышхуи уиІ.

— Доктор, сыд пае сыбзэгу къисыдзынэу къысэпІуагъа? БэшІагъэ ар зысшІагъэр, ау джыри ащ укъеплъыгъэп.

— Арэущтэу рэхьатэу нахьыбэрэ ущысмэ, уикарточкэ итым тэрэзэу зыщызгъэгъозэн слъэкlыщт.

- Мары къыосэты узыгъэчъыещт таблеткэхэу мэфи 6-м пфэхъущтыр.
- Ары шъхьаем, ащ фэдизырэ сычъыенэу сыфаеп сэ.

- ТапэкІэ укъызэкІом къыпфистхыкІыгъэгъэ Іэзэгъу уцым ишІуагъэ къыокІыгъа? — къеупчІы кІэлэ ныбжьыкІэм врачыр.
- Лъэшэу къыздеlагъ. Сятэшым ымышlахэу ар ришъуи, ащ имылъку сэ зым къысфэнагъ.

Нэкіубгьор зыгъэхьазырыгъэр ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

БысымыкІэхэми хыныгьор

агъэгужьощтэп

Теуцожь районымкІэ фирмэу «Киево-Жураки» Щэрджэсым къикІыгъэ бизнесменхэм зызэхащэгьагьэр 2008-рэ ильэсхэм адэжь. Апэрэ пащэу илъэс заулэрэ иІагъэр Бетыгъуанэ Мурадин. ЖъокІупІэ гектар 5658-рэ аратыгьагь. Къо лъфэр минитф щаІыгъынэу, минишъэ фэдизыр щагъэпщэрызэ лэжьэнхэу арыгъэ. Непэ ехъулІзу къэпІон хъумэ, гъэхъэгъэшІухэри ашІыхэзэ мэпсэух.

Ау тэ мыщ тызкІэкІогьагьэр былымхъунымкІэ яІофшІагъэхэр зыфэдэхэр зэдгьэшІэнэу арэп. Тызфэягьэр хыныгьошхом зэрэфэхьазырхэр, хьэм икъэlожьын ша жъугъэлажьэрэр?

М. С.: Тиофис шъхьаїэ зыдэшыІэр Усть-Лабинскэ районымкІэ станицэу Кирпильскаяр ары. Ащ дэт фирмэу «Нива» зыфиорэм тэ тыриящэнэрэ отделений. ЖъокІупІэ гектар 4500-м ехъу тэгъэлажьэ.

Корр.: Тызщыбгъэгьозагъэхэр гъэшІэгъоных. Мыщ тыкъакІо къэс агроном шъхьаГэу гущы-Іэгъу къытфэхъухэрэр зэфэшъхьафыгъэх. Ахэм ащыщых Пщыдатэкъо Юрэ, Пщыдатэкъо Аль-

Тапэрэ илъэсхэм «Киево-Жураки» чІыгури ылэжьэу, къохэри ыгъэпщэрхэу зэрэщытыгъэр щыі эжьэп. Къохъуным пыльыр фирмэ шъхьаф хъугъэ. Ащ фэгъэзагъэхэр щэрджэс бизнесменхэр ары.

зэрэфежьагьэхэр, комбайнэхэр, механизаторхэр екъухэмэ защыдгъэгъозэнэу ары. Ащ дэжь фирмэм иагроном шъхьа ву Сергей Макеевым механизированнэ хьамэшхом зыщы удгъэкІагъ.

- Тифирмэ ыцІагъэу «Киево-Жураки» къэнэжьыгь, ау а зыфэпІогъэ жъокІупІэ гектар 5658-р тиІэжьэп, — тиупчІэхэм яджэуапхэр къыритыжьызэ, дгъэшІагьо икъурэ Іофыгьохэм тащегъэгъуазэ Сергей Макеевым. — Тапэрэ ильэсхэм «Киево-Жураки» чІыгури ылэжьэу, къохэри ыгъэпщэрхэу зэрэщытыгъэр щыІэжьэп. Къохъуным пылъыр фирмэ шъхьаф хъугъэ. Ащ фэгъэзагъэхэр щэрджэс бизнесменхэр ары. Ахэм жъокІупІэ гектар миным ехъу агъэлажьэ, тиІофи

Корр.: Адэ шъоры? Хэта шъузэпхыгъэр? Офис шъхьаІэр тыда зыдэщыІэр? Гектар тхьапберт... Ори тыпІукІзу къыхэкІыгь. Специалистхэр мыщ бэрэ щызэблахьух. Ильэс тхьапш хъугъа мы чІыпІэм узщыІэр?

М. С.: Ухэукъуагъэп, тызщызэІукІэгъагъэр Аскъэлай. Санкт-Петербург къикІыгъагъэхэм ащ «мраморное мясо» зыфаІорэм фэдэ къыщахьыжьынэу арыгъэ. Сэри агрономэу саштэгьагь. Дэгьоу Іофхэр кІощтыгъэх. Ау ленинградцэхэр зыдэкІыжьхэм, мыщ къэзгъэзэжьыгъ, илъэсищ хъугъэу сыІут.

Корр.: Джы хыныгъошхом шъузэрэфежьагъэр, непэ (мэкъуогъум и 17м) ехъулІэу Іушъухыжьыгъахэр,

Іушъухыжьынэу шъуиІэр зыфэдизхэм тащыгъэгъуаз.

М. С.: Хьэ гектар 603-рэ ыкІи коц гектар 1893-рэ тиІ.

тэтэнхэу тэгугъэ. Ау джыри яІухыжьын тыфежьагъэгоп. Апэ, мэкъуогъум и 20-м, хьэ гектар 603-м тыфежьэщт. КІыхьэ-лыхьэ зедгъэшІыщтэп, комбайнищэу тиІэмкІэ (ящэнэрэр непэ-неущэу Краснодар къыщагъэцэкІэжьынышъ, къафыжьыщт) Іутхыжьышт.

зэфэшъхьафхэр къахэзымыгъэ-

хьащтхэ щэнаут зыхэлъ уц

атетыутхагь. Тифышъхьэ лэжьы-

гъэхэр дахэх, къабзэх, ощхэу

къещхыгъэхэм яягъэ якІыгъэу

тльытэрэп, лэжьыгьэшхокІэ къы-

Корр.: Комбайнэм зы мафэм Іуихыжьыщтыр тети зыкъызэришІыщтыри къэшІэгъуае. Джащ фэд, Краснодар къэпшІыгъэм ущыгугъэу ущыскІи хъунэп. ГъэрекІо Гъобэкъуае щыщ фермерэу Шъхьэлэхъо Мэдинэ и «Лавердэ» къызэрэжьудеІагьэр тэшІэ. Зыми ащ фэдэ ІофкІэ мыгъэ шъуезэгъыгъэба?

М. С.: Хьау, тезэгъыгъэп. шъхьа ву Усть-Лабинско райни 7 — 8-кІэ тилэжьыгьэ игьом

Корр.: Синоптикхэм

щыІэ комбайнэу зигугъу

Зи щынагьо щыІэп. Тиофис оным щыІэм ипащэхэм тыкъагъэгугъагъ комбайнитф къытфагъэкІонэу. Арышъ, комбай-Іутхыжьынэу тэгугъэ.

къызэраІорэмкІэ, тызхэт

Мыгъатхэ анахь охътэшіухэм аммиачнэ селитрэ килограмм 270-рэ зырыз бжыхьэсэ гектар пэпчъ тІогьогогьо ІэкІагьэхьагь. Нэужым уцыжьхэр ахэзыгъэкіодыкіыщт ыкіи уз зэфэшъхьафхэр къахэзымыгъэхьащтхэ щэнаут зыхэлъ уц

гектар 15 — 20. КомбайнитІумкІэ гектар 600-м ехъурэ хьэр ІухыжьыгьошІу хъунэп. Ом изы-

атыраутхагъ.

мазэр оелэнэу ары. Арэу зыхъукІэ, шапхъэм къехъурэ шынагъэ зиІэ лэжьыгъэу къа Гожьырэр

зыщыжъугъэтІылъын, зыщыжъугъэгъушъын бгъагъэхэр щыІэха?

М. С.: АщкІи щынагьо щыІэп. Тэ комбикормовэ заводэу тиІэм гъэгъушъэпІи 10 хэт. Ащ пэпчъ тонн минищ ефэ. Арышъ, тонн мин 30 зыдэдгъэтІылъыштыр хьазыр. Комбайнерхэу Алексей Кравцоври, Александр Ревинри, Иван Живайловри ІофшІэным фэхьазырых.

Тимеханизаторхэм губгъо Іофшіэнхэр зэкіэльыкіохэу агьэцэкІэщтых, тикомбайнэхэу хьэр, коцыр къэзыІожьыхэрэм уарзэр къызэхаупкІэтэжьызэ, хыпкъхэм къыхатэкъожьыщт. Трактор кloчlэшхоу «Джон-Дир» зыфаlорэм фэдэхэу 7 тиl. Ахэм нэужым диск онтэгъухэмкІэ хыпкъхэр зэхаупкІэтэщтых. Тэри ренэу губгъом титыщт. Хыныгъом хэлажьэхэрэм, коцым икъэхьыжьын хьалэлэу фэлажьэхэрэм ящык агьэр афэтшІэщт. Уджыхъу Кемалэ ишхапІэ къыщыдгъэпщэрыхьэхэмэ, губгьом къэтщэжьызэ щэгъогогъо дгъэшхэщтых. Ялэжьапкіи укъыкі эупчіагъэшъ, къэсІон — хыныгъо лъэхъаным, губгъо ІофшІэнхэр зыщыжъотхэм тимеханизаторхэм ялэжьапкІэ сомэ мин 35-м нэсы. Адрэ мазэхэм ар гурытымкІэ мин 20 — 25-рэ зэрэхъурэр.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

ШІогъэшхо зыпыль Іофтхьабзэм бэ хэлажьэрэр

ЦІыфым ипсауныгъэ зыпкъ итынымкіэ, нахь гъэпытэгъэнымкіэ анахь шіуагъэ къэзытэу алъытэрэр спортыр ары. Физическэ культурэмрэ спортымрэ апыль ціыфхэр язекіокіэ-шіыкіэхэмкіэ, ятеплъэкіэ къэпшіэщтых, ахэр нэмыкіхэм къахэщых.

Тэхъутэмыкъое районыр спортым анахь пылъхэм ыкІи а лъэныкъомкІэ гъэхъагъэхэр зышІыхэрэм ащыщ. Анахь якІасэр атлетикэ псынкІэр ары. Ащ епхыгъэ Іофтхьабзэ бэмышіэу районым, мэфэкІышхом фэдэу, щыкІуагъ. Ар зэхэзыщагъэхэр «марафон ціыкіукіэ» ащ еджагъэх. Мыгъэ ящэнэрэу ащ фэдэ зэнэкъокъур зэхащэ. Илъэс къэс ахэм ахэлажьэрэр нахьыбэ мэхъу: 2014-рэ илъэсым нэбгырэ 493-рэ, 2015-м — 897рэ, мыгъэ — нэбгырэ 986-рэ.

Хэта зэнэкъокъухэм ахэлажьэхэрэр? Ахэр районым ит еджапіэхэм ащеджэхэрэр, кіэлэцІыкІухэу, кІэлэ Іэтахъохэу спортивнэ еджапіэхэм ачіэсхэр, районым ипсэупІэ зэфэшъхьафхэм къарыкІыгьэхэр, Краснодар, Мыекъуапэ, Адыгэкъалэ. Теуцожь ыкІи Мыекъопэ районхэм ялІыкІохэр арых. ПстэумкІи нэбгырэ мин фэдиз Іофтхьабзэу зэхащагьэм хэлэжьагь, километрих гьогууанэ къачъынэу къапыщылъыгъ. Хэгьэгу зэошхом ТекІоныгъэр къызыщыдахыгъэм

и Мафэ ар фэгьэхьыгьагь. Муниципальнэ гъэпсыкІэ зиІэ «Тэхъутэмыкъое районым» иадминистрацие ипащэ ишІухьафтын къыдэхыгъэным фэгьэхьыгъэу хэу аублагъ. КІзуххэм къызэракъокъу Тэхъутэмыкъое район гупчэм щырекІокІыгь.

Спортым фэгьэхьыгьэ мэфэкІым икІэщакІоу, район администрацием ипащэу Шъхьэлэхъо Азмэт мэфэкІыр къызэІуихыгъ, къызэрэугъоигъэхэм къафэгушІуагь, Іофтхьабзэм хэлэжьэштхэм гъэхъэгъэ дэгъухэр ашІынхэу къафэлъэІуагъ. Ежьыри ышъхьэкІэ марафоным хэлэжьагь, километрих хъурэ гьогууанэр къычъыгъ.

Мэфэкіым изэхэщакіохэр Іофтхьабзэр зэрэкІощтым дэгьоу егупшысагьэх, къекІолІагъэхэр мызэщынхэм, чэфэу уахътэр агъэкІоным пае концерт афагъэхьазырыгъ, джэгукІэ зэфэшъхьафхэр рагъэкІокІыгъэх, адыгэ къашъохэм пчэгур аубытыгь, чыпіэ артистхэм сэмэркъэу орэдхэр къаlуагъэх...

КъекІолІагъэхэр зэщыгъо имыфэхэу зэнэкъокъум хэлажьэхэрэм яапэрэхэр къэсыжьгъэлъэгъуагъэмкІэ, атлетика псынкІэр зисэнэхьатхэм ащыщхэу атекІуагъэхэр Мыекъуапэ щыщхэу Никита Карпунинымрэ Александра Лучинамрэ. Профессионалэу шымыт хъулъфыгъэу апэ къишъыгъэр поселкэу Яблоновскэм щыщэу Хэжъ Щамил, ятІонэрэр ЛъэпцІэрышэ Рэщыд (Тэхъутэмыкъуай), ящэнэрэр Чэужъ Руслъан (Щынджый). БзылъфыгъэхэмкІэ апэрэр Дарда Дарья (Инэм), Инкизар Кузьменкэр (АдыгеякІэр) ятІонэрэ хъугъэ, Уберия Анастасие (Яблоновскэр) ящэнэрэ чІыпІэр къыдихыгь. АтекІуагьэхэми, хэушьхьэфыкІыгъэ чІыпІэхэр зыубытыгъэхэми кубокхэр, щытхъу тхылъхэр, ахъщэ шІухьафтынхэр район администрацием иІэшъхьэтет ыціэкіэ аратыгьэх.

Анахьыжъ дэдэу зэнэкъокъухэм ахэлэжьагъэр Бжыхьэкъоежъым щыпсэурэ Борис Ершовыр, анахьыкІэ дэдэр Инэм щыщ БжьэшІо Сэлым. Апэрэм илъэс 79-рэ ыныбжь, ятІонэрэр илъэситф хъугъэ. Мыхэм шlухьафтынхэр аратыгъэх.

Илъэс къэс мыщ фэдэ къэьэн зэнэкъокъухэм унагьохэр ахэлажьэх. Анахь унэгъо Іужьоу гьогууанэр къэзычъыгьэр БжьэшІо Рэмэзан иунагъу ары. Рэмэзан ехьылІагьэу гущыІэ дэхабэ къэпІон плъэкІыщт: спортыр икlас, ар исэнэхьат, еджапІэм физкультурэр щарегьэхьы. Рэмэзан ригъэджагъэхэм, ыгъэсагъэхэм ащыщхэм гъэхъэгьэ дэгъухэр ашІыгъэх.

Километрих хъурэ гъогууанэр къачъыгъ: ежь Рэмэзан. ишъхьэгъусэу Ольга, якІэлэцІыкІухэу Сэлымрэ Сабринэрэ, якъорэлъфэу Дамир, япхъорэлъфхэу Дианэрэ Даринэрэ.

Іофтхьабзэм апэрэ ыкІи хагьэунэфыкІырэ чІыпІэхэр щызыубытыгъэхэм рэзэныгъэ, шытхъу тхылъхэр, шІухьафтын лъапІэхэр аратыгъэх.

ХЪУЩТ Щэбан.

ГъэшІэгъоныбэ арагъэлъэгъу

КІэлэціыкіухэм ягъэмэфэ зыгъэпсэфыгъо уахътэ шіуагъэ къытэу зэхэщэгъэным ыкіи ахэм япсауныгъэ гъэпытэгъэным япхыгъэ Іофтхьабзэхэм Адыгеим мэхьанэшхо щыраты.

Мыекъопэ районым ит зыгъэпсэфыпіэхэм анэмыкіэу, АР-м икІэлэцІыкІу ІыгьыпІэхэми, еджапІэхэми лагерьхэр ащызэхащагъэх.

ЕджэпІэ лагерьхэм ащыщэу гимназиеу N 22-м къыщызэlуахыгъэм бэмышІэу тыщыІагъ. Лагерым ипащэу Елена Шумаковам къызэрэтиІуагъэмкІэ,

мыгьэ мыщ нэбгырэ 85-мэ зыщагъэпсэфы, отряди 4-у кІэлэцыккухэр гощыгьэх. Ахэм ильэси 7-м къыщегъэжьагъэу 11-м нэс аныбжь.

Пэублэ классхэм якІэлэегъаджэхэр ары кіэлэціыкіухэм ахэтхэр. Ахэр нэбгыри 8 мэхъух, джащ фэдэу сабыйхэм медсестрахэр, психологхэр

акІыгъух, физкультурэмкІэ, музыкэмкІэ кІэлэегъаджэхэм Іоф адашІэ.

 Амалэу тиІэм елъытыгъэу, зыгъэпсэфыгъо уахътэр кІэлэцІыкІухэм агу къинэжьыным, гъэшіэгъонэу, шіуагъэ хэлъэу зэхэщэгьэным тыпылъ, - elo Еленэ. — ЕджапІэм кружокхэр шызэхэтщагьэх. КІэлэцІыкіухэр ашіогьэшіэгьонэу ахэм ахэлажьэх. Сабыйхэр дгъэчэфынхэ закъор арэп пшъэрылъэу тиІэр. Типрограммэ къыдыхэлъытагъ кІэлэцІыкІухэм шІэныгъэ къязытыщт зэдэгущыІэгъухэм язэхэщэн. ГъогурыкІоным ишапхъэхэр амыукъонхэу полицием июфышіэхэм зэдэгущыІэгъу адыряІагъ.

КІэлэцІыкІухэр зыми фэмыгьэзагьэхэу зы такъикъи къыхэкІырэп. Сурэтхэр ашІых, джэгукІэ зэфэшъхьафхэр афызэхащэх, отрядхэр зэнэкъокъух. Мафэ къэс чІыпІэ зэфэшъхьафхэм кІэлэцІыкІухэр ащэх. Еджапіэм тызекіуаліэм, кіэлэціыкІухэр автогородокым щыІагьэх. Лагерым ипащэ тыдэгущы эзэ, сабыйхэр зэрэгьэчэфхэзэ къыдэхьажьыгъэх.

Зыдэщы агъэхэр агу зэрэрихьыгъэмкІэ къыддэгощагъэх. Джащ фэдэу Лъэпкъ музеим зэрэщы агъэхэр, гъэш Іэгъонэу бэ къызэрэщалъэгъугъэр, гущыІэр зэІэпахызэ, кІэлэцІыкІухэм къытфаютагь. Ыпэкіэ зэрытхэщтыгьэхэ Іэмэ-псымэхэр, зэрыхаутыщтыгъэ машинкэр зыфэдэр ыкІи нэмыкІ гъэшІэгьоныбэ ахэм алъэгъугъ.

Пшъэшъэжъыехэм ыкІи шъэожъыехэм апкъышъол гъэпытэгъэным, япсауныгъэ къэухъумэгьэным фэшІ Іофтхьэбзэ зэфэшъхьафхэри зэхащэх. Пчэдыжьыр зарядкэкІэ рагьажьэ. Непэ тІо ыпкІэ хэмылъэу агъашхэх. Шхын щыугьэхэм анэмыкІэу, щэм хэшІыкІыгъэ гъомылэпхъэ зэфэшъхьафхэр, пхъэшъхьэмышъхьэхэр, хэтэрыкІхэр, ІэшІу-ІушІухэр мафэ къэс аратых.

Лагерым мэфэ 21-у щагъэкІощтыр гъэшІэгьонэу зэрэзэхащэщтым имызакъоу, ар щынэгъончъэным лъэшэу пылъых. Экскурсие зэфэшъхьафхэм ащэнхэм ыпэкІэ узэрэзекІон фаер къафајуатэ, ошіэ-дэмышіэ Іоф къэхъугъэ фэдэу мэкъэгъэ-Іур чэзыу-чэзыоу къыхагъанэ, кіэлэціыкіухэр шіэхэу еджапіэм чІагъэкІых.

ПІАТІЫКЪО Анет.

Сурэтхэр Іэшъынэ Аслъан тырихыгъэх.

О ГЪАШІЭР ЫКІЙ УСАКІОР

«Хэгъэгум фысиІэ гукІэгъу-шъыпкъагъэр»

Угу щизэу жьы къапщэу, угу щизэу угущыІэу, уигупшысэ шъхьафит-зафэу, Хэгьэгум уфэшъыпкъэу, уинамыс уухъумэу хэкум, ціыфхэм шіу афапшіэу мы чІым утетыныр зэрэнасыпыгъэр усэкІэ къыщиІуагъ дзэкъулыкъушІагьэу, отставкэм щыІэ полковникэу Лаушэ Аслъан итхылъэу «Рожден я был для верной службы» зыфиlоу бэмышІэу Мыекъуапэ къыщыдэкІыгъэм.

Мы аужырэ илъэс 20-р цІыфхэм зы творческэ лъэныкъокІэ зыкъызэІуахынымкІэ нахь шъхьапэ афэхъугъ. Тхылъым еджэрэр бэкіэ нахь макіэ хъугъэми, тхэхэрэм япчъагъэ хэмыхъуагъэмэ, хэкІыгъэп. Ар дэгъу нахь, дэеп — хэти иакъылгулъытэкІэ игупшысэхэр къыри-ІотыкІынхэр, ахэр шъхьэихыгьэ ышІынхэр. Мы къыдэкІырэ Іофшіагьэ, тхыль пэпчъ зэхэзыдзыщтыр, уасэ фэзышІыщтыр уахътэр ары.

Ау Лаушэ Аслъан иусэхэмкІэ сишІошІ къэсІоныр зэпхыгьэр адыгэ къуаджэм къыдэкІыгьэ кІалэм, къызыхэхъухьэгъэ лъэхъаныр къиныгъэми, ищыІэныгъэ лъагъуи, игупшысэхэми чІыпІэ хэхыгьэ гьашІэм зэрэщагьотыгъэр, зызгъэулэужьырэм лъэбэкъу дахэхэр зэришІыхэрэр, шъхьауасэ зэригьотырэр, цІыфыр шыІэныгьэм зэрипсыхьэрэр ары.

«Хэт щыща Лаушэ Аслъан?» пІомэ, непэ — усакІо, ащ нахь чыжьаloy ylабэмэ, адыгэлl, Хэгъэгум ицІыф заф, ащ гукІэгьу-шъыпкъэгьэ ин фыриlэу лІэшІэгъу плІанэм (25-м) дзэкъулыкъушІагъ, лейтенантэу ригъажьи, полковникэу 1993-рэ илъэсым дзэм къыхэкІыжьыгъ. Игупсэ Адыгеим иунагъокіэ къэкіожьыгъэу Мыекъуапэ щэпсэу, иІ унэгъо гупсэф, пхъуи, къуи цыфышіухэу, гьэсагъэхэу, пхъорэлъфхэри, ахэм атекІыгьэ сабый дахэхэри. Ар на-

Хэгъэгушхом ыкІи Адыгэ Республикэм афыриІэ шъыпкъагъэр ЛаушымкІэ зэримыкъу шыІэп. Ау ышъхьэкІэ ыушэтыгьэ пстэур, гьашІэм гупшысабэу, акъылэу хихыгъэр усэкІэ къыІонри къыдэхъугъ.

Усэр — анахь гупшысэ чъэпхъыгъэм икумыл ІэшІоу зэрэщытыр къыгурыю, джары, сэ сишІошІкІэ, Аслъан мы Іофыгъо инымкІэ зигъэзэныр къызхэкІыгъэр. ГъашІэм щыфызэшІокІыгъэр, Хэгъэгум ар ригъэджагъ, ыпјугъ, ылэжьыгъ. цІыфы ышІыгъ, ежьыри ащ фэзаф, фэшъыпкъ, фэхьалэл; ащ фапшіэрэр зэрэмыкіодыщтым ицыхьэ телъ, иусэ пычыгьо къэбзэ шъаби джары емыджэнджэшэу гъогу зыкlыфы-

Лаушэм иусэ тхылъыкІэ (апэрэр «Рассветы бытия» ыloy 2013-м къыдэкІыгъ) гущыІапэу «Жизнь, отданная армии...» зыфиlоу зэлъашІэрэ журналистэу Тхьайшъэо Тасимэ ытхыгъэм къызэlуехы. Шэуджэн районым къыщыдэкІырэ гъэзетым ар иредактор шъхьа І. Аслъан мы районым ит къуаджэу Пщыжъхьаблэ тыгъэгъазэм и 23-м, 1938-рэ илъэсым къыщыхъугъ. Гурыт еджапІэм ыуж Лаушэ Аслъан Мыекъопэ мэкъумэщ техникумым щеджагъ, зоотехник сэнэхьатыр

зэригьэгьотыгь, заулэри икъуаджэ ащкіэ Іоф щишіагь, дзэм кІуагъэ, къулыкъур Украинэм щихьыгь. КъызэкІожьым, Ростов къэралыгъо университетым июридическэ факультет 1967-м къыухыгъ ыкІи следователэу Мыекъуапэ ІофшІэныр щыригъэжьэгъагъ, ау щыІэныгъэм зэрэщыхабзэу, ежьыри мыгугъэгъахэу, дзэ къулыкъум хэхьанэу къелъэlух. 1967-рэ илъэсым ибжыхьэ къыщыублагъэу 1993-м нэс Хэгъэгум идзэхэм офицерэу къулыкъур ащихьыгъ.

ЗэкІэ щыІэныгъэм хихыгъэ, ригьэшІыгьэ гупшысэхэр зыгьэпсэфыгьом зэтІысыжьым къыдэкІоягъэх. ГупсэфыпІэ-рэхьатыпІэм цІыфэу зыгорэ зыхэлъым игупшысэ къыщэущы ыкІи щэтІэмы, ары Лаушэ Аслъан иусэн лъапсэу иІэри.

ТхылъыкІэр поэмэу «Рожден я был для верной службы» (тхылъми ары зэреджагьэр) зыфијорэмкіэ къызэјуехы, ащ икъэхъукІи, ищыІакІи, иІофшІакІи, иунэгьо насып зэрэуцугьи кІэгъэзынчъэу усэ сатырэ зэпэшхэмкІэ къыщиІотагь. Поэмэр ины, композицие шіыкіэ-шапхъэхэри зэдештэх, гупшысэ зафэу — зы цІыфым игъашІэ зыфэдэр ащ къыщыІотагъ. Родинэр ыкІи ЦІыфыр — темэ инэу пхырыщыгь, хэгьэгу шІулъэгъум имэхьанэ илъэшыгъ зэкІэ зыфэкІожьырэр.

Лаушэ Аслъан гъашІэр зи-

кіасэу, ціыфхэр зилъапізу зэрэщытыр къыуагъашІэ иусэхэу «Гум ипшысэхэр», «Хьаджэрэтбый», «Адыгеим ыкъо нэфын» зыфиlохэу тхакloy Кощбэе Пщымафэ, журналист ІэпэІасэу ЛІэхъусэжъ Хьаджэрэтбый ыкІи ежь иныбджэгъу гупсагьэу режиссерэу, юристэу, усакІоу Хьагъундэкъо Хьамедэ, зэлъашІэрэ тарихълэжьэу ЦуукІ Налбый ыкІи дунэе спортым зыцІэ щыраІорэ Кобл Якъубэ, нэмыкІхэм афэгъэхьыгъэхэу тхылъым къыдэхьагъэхэм.

Ахэм анэмыкІэу, гупшысэ мыухыжьыр шъхьафитэу зыщы-ІорышІэрэ усэхэу, цІыфыр дунаешхом зэрэхэуцорэ шІыкІэм щысэ фэхъухэрэри, ихэгьэгушхо, хэку гупсэу Адыгеим усакІор зэрямыплъэкІэу, зэрарыгушхорэр къызщыІуагъэхэри лъэшых. Зэкъошныгъэм, ныбджэгъуныгъэм. цІыфыгъэм ямэхьанэ Лаушэ Аслъан иусэ сатырэ гъэпкІагъэхэу урысыбзэкІэ тхыгъэхэм икъукІэ ащыкІэгъэтхъыгъ. УсакІомкІэ Урысыери Адыгеири зы бын-унагъом фэдэх. ШъорышІыгъи, нэшІошІыгъи хэмылъэу, хэгъэгушхом имэхьанэ, хэкужъыем илъэпlагъэ, яфэбэгъэ-ІэшІугъэ иусэхэм къащыриІотыкІыгъ.

Шъыпкъагъэ зыхэлъ усэ сатырхэм узяджэкІэ, уихэгьэгу шІульэгьуи, уикъэрари, уишъхьэлъытэжьи агъэлъэшы. УсакІоу Лаушэ Аслъан итхылъыкіэкіэ тыфэгушіо, гупшысэ къабзэхэм лъэпэ мафэ ашІынэу, джыри тхылъыкІэхэмкІэ бэрэ къытэтэнэу фэтэІо.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Адыгэ Республикэм мылъку зэфыщытыкІэхэмкІэ и Комитет иунашъу

аштэгъэ Федеральнэ законэу N 7-р зытетэу «Мыкоммерческэ организациехэм яхьылІагь» зыфиІорэм ия 31.1рэ статья, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2014-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 25-м ышІыгъэ унашъоу N 311-р зытетэу «Социальнэ лъэныкъом фэгъэзэгъэ мыкоммерческэ организа-

1996-рэ илъэсым щылэ мазэм и 12-м циехэм яlэрылъхьэу ыкlи (е) агъэфедэнэу аратын алъэкІыщт къэралыгъо мылъкум испискэ зэрэзэхагьэуцорэ ыкІи къызэрэхаутырэ ШІыкІэм ехьылІагъ» зыфиГорэм адиштэу Адыгэ Республикэм мылъку зэфыщытыкІэхэмкІэ и Комитет унашьо ышіыгь:

1. Адыгэ Республикэм мылъку зэ-

илъэсым жъоныгъуакІэм и 29-м ышІыгьэ унашъоу N 387-р зытетым зэхъокІыныгъэ фэшІыгъэнэу, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылъкоу социальнэ лъэныкъом фэгъэзэгъэ мыкоммерческэ организациехэм яІэрылъхьэу ыкІи (е) піэлъэ кіыхьэкіэ агъэфедэнэу аратыным фытегъэпсыхьагъэхэр гуадзэм фыщытыкІэхэмкІэ и Комитет 2015-рэ диштэу икІэрыкІэу къэтыжьыгъэнхэу.

2. Мы унашъор зэрагъэцак Іэрэм гъунэ лъысфынэу сшъхьэкІэ зыфэсэгъазэ.

Комитетым итхьаматэ игуадзэу М. Р. МЭКЪУАУ

къ. Мыекъуапэ, щылэ мазэм и 21-рэ, 2016-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм мылъку зэфыщытык Іэхэмк Іэ и Комитет 2016-рэ илъэсым щылэ мазэм и 21-м ыш*l*ыгъэ унашъоу N 3-р зытетым игуадз

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылъкоу социальнэ лъэныкъом фэгъэзэгъэ мыкоммерческэ организациехэм яІэрылъхьэу ыкІи (е) агъэфедэнэу аратыным фытегъэпсыхьагъэхэр

N π/π	Мылъ- кур зы- фэдэр	Псэуальэм ехьыліэгьэ къэбархэр				Гъунэпкъэ гъэнэфагъэхэм яхьылІэгъэ къэбархэр				Псэуа-	Псэуалъэр
		Иинагь, кв.м.	Адресыр	За- тыгъэ илъэ- сыр	Кадаст- рэ но- мерыр	Лъэпкъыр/ піалъэр	Зытегъэ- псыхьа- гъэр	Организацием ыці, зыдэщыіэ чіыпіэр	инн/огрн	лъэм иреест- рэ но- мер	спискэм зэ- рэхагъэхьагъэм ехьыліэгъэ унашъом ино- меррэ ар заш- тэгъэ мафэмрэ
1.	Унэ	16,4	къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 176, я 205-рэ каб.	1966	щыІэп	хьатырэу агъэфедэнэу/ пІэлъэнчъэу	Организа- циер чІэтыным пай	Общественнэ организациеу «Адыгэ Республикэм ибзылъфыгъэхэм я Союз», къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 176, я 205-рэ каб.	0105017869/ 1020100002218	щыІэп	29.05.2015 N 387
2.	Унэ	21,1	къ. Мыекъуапэ, ур. Крестьян- скэр, 236, я 610- рэ каб.	1969	щыІэп	хьатырэу агъэфедэнэу/ пІэлъэнчъэу	Организа- циер чІэтыным пай	Урысые общественнэ организациеу «Шіэныгъ» зыфиіорэм и Адыгэ республикэ обществ, къ. Мыекъуапэ, ур. Крестьянскэр, 236, я 610-рэ каб.	0102001650/ 1020100003395	щыІэп	29.05.2015 N 387
3.	Унэхэр	54	къ. Мыекъуапэ, ур. Крестьян- скэр, 236, я 8- рэ, я 12-рэ каб.	1969	щыІэп	хьатырэу агъэфедэнэу/ пІэлъэнчъэу	Организа- циер чІэтыным пай	Адыгэ Республикэм заомкіэ, Іофшіэнымкіэ, Уіэшыгъэ Кіуачіэхэмкіэ ыкіи хэбзэухъумэкіо къулыкъухэмкіэ иветеранхэм (пенсионерхэм) яобщественнэ организацие, къ. Мыекъуапэ, ур. Крестьянскэр, 236, я 8-рэ, я 12-рэ каб.	0105017700/ 1020100003461	щыІэп	29.05.2015 N 387
4.	Унэхэр	46,5	къ. Мыекъуапэ, ур. Крестьянскэр, 236, я 9-рэ, я 10- рэ, я 11-рэ каб.	1969	щыІэп	хьатырэу агъэфедэнэу/ пІэлъэнчъэу	Организа- циер чІэтыным пай	Урысые общественнэ организациеу «Сэкъатныгъэ зиlэхэм я Урысые обществэ» и Адыгэ республикэ организацие, къ. Мыекъуапэ, ур. Крестьянскэр, 236, я 9-рэ, я 10-рэ, я 11-рэ каб.	0105020043/ 1020100002493	щыІэп	29.05.2015 N 387
5.	Унэхэр	114,7	къ. Мыекъуапэ, ур. Первомай- скэр, 197	1940-м ыпэкІэ	щыІэп	хьатырэу агъэфедэнэу/ пІэлъэнчъэу	Организа- циер чІэ- тыным пай	Общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэр», къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197	0105024471/ 1020100002174	щыІэп	29.05.2015 N 387
6.	Унэхэр	45,4	къ. Мыекъуапэ, Гагариным иур, 50	1917-м ыпэкІэ	щыІэп	хьатырэу агъэфедэнэу/ пІэлъэнчъэу	Организа- циер чІэ- тыным пай	Общественнэ организациеу «Мамырныгъэм и Лиг», къ. Мыекъуапэ, Гагариным иур., 50	0105015766/ 1020100002647	щыІэп	29.05.2015 N 387
7.	Унэхэр	72,0	къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 239	къэ- бархэр щыІэп	щыІэп	хьатырэу агъэфедэнэу/ пІэлъэнчъэу	Организа- циер чІэтыным пай	Урысые общественнэ организациеу «Урысыем исурэттеххэм я Союз» и Адыгэ регион къутам, къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 239	01050318481/ 1020100003681	щыІэп	29.05.2015 N 387
8.	Унэхэр	51,6	къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 239	къэ- бархэр щыІэп	щыІэп	хьатырэу агъэфедэнэу/ пІэлъэнчъэу	Организа- циер чІэтыным пай	Урысыем итхакІохэм я Союз и Адыгэ республикэ организацие, къ. Мыекъуапэ, ур. Советскэр, 239	0105018076/ 1030100002019	щыІэп	29.05.2015 N 387
9.	Унэхэр	66,6	къ. Мыекъуапэ, Лениным иур., 133, я 13-рэ, я 14-рэ, я 20-рэ, я 21-рэ каб.	1963	щыІэп	хьатырэу агъэфедэнэу/ пІэлъэнчъэу	Организа- циер чІэтыным пай	Сэкъатныгъэ зиlэхэм я Адыгэ республикэ общественнэ организациеу «Союз Чернобыль» зыфиlорэр, къ. Мыекъуапэ, Лениным иур., 133, я 13-рэ, я 14-рэ, я 20-рэ, я 21-рэ каб.	0105051073/ 1070100000057	щыІэп	29.05.2015 N 387
10.	Амыгъэ- кощырэ мылъку		къ. Мыекъуапэ, Пушкиным иур., 290	1956	щыІэп	хьатырэу агъэфедэнэу/ 2015-рэ илъэ- сым чъэпыо- гъум и 25-м нэс	Организа- циер чІэтыным пай	Урысые творческэ общественнэ организациеу «Урысыем исурэтышІхэм я Союз» и Адыгэ республикэ организацие, къ. Мыекъуапэ, Пушкиным иур., 290	0105031052/ 1020100003131	щыІэп	29.05.2015 N 387
11.	Унэхэр		къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 300, каб. NN 4а, 46, 4в	1960	щыІэп	хьатырэу агъэфедэнэу/ пІэлъэнчъэу	Организа- циер чІэтыным пай	Адыгэ музыкэр зыпкъ изыгъэу- цожьырэ Адыгэ республикэ об- щественнэ организациеу «Этни- ка» зыфиІорэр, къ. Мыекъуапэ, Калининым иур., 233	0105981135/ 1140100000149	щыІэп	29.05.2015 N 387

ХЬЫКУМХЭМ ЯСПАРТАКИАД

Яешіакіэ узыіэпещэ

Урысыем ихьыкумхэм яя IX-рэ зэфэсэу яlэщтым ипэгъокlэу спартакиадэхэр шъолъырхэм ащызэха- щэх. Адыгеим футбол цlыкlумкlэ, нардхэмкlэ, шахматымкlэ, теннисымкlэ, нэмыкlхэмкlи щызэнэ- къокъугъэх.

• ФУТБОЛ ЦІЫКІУР

Кощхьаблэхэр апэрэх

Республикэ стадионэу «Юностым» команди 8 щызэдешІагь. Зэlукlэгъухэм ясудьяу Игорь Калиниченкэм зэрилъытэрэмкlэ, къулыкъушlэхэм ухьазырыныгъэ дэгъу къагъэлъэгъуагъ. Кощхьэблэ районым икомандэ апэрэ чlыпlэр къыдихыгъ. Апшъэрэ хъыкумым иешlакlохэр ятlонэрэх, къэлэ хьыкумыр ящэнэрэ хъугъэ. Арбитражнэ хьыкумым я 4-рэ чlыпlэр къыдихыгъ.

Ешіакіохэм ащыщэу А. Трахъом къызэрэтиіуагъэу, спартакиадэр гъэшіэгъонэу зэхащагъ. Командэхэм яіофшіапіэхэм къарыкіыгъэхэр, футболистхэм яныбджэгъухэр, іахьылхэр зэіукіэгъухэм ягуапэу яплъыгъэх. Зэнэкъокъум нэбгырабэ зэфищагъ, нэіуасэ зэфишіыгъэх.

ШАХМАТЫР

И. ШІуцІэм ыхьыгъ

Адыгеим и Апшъэрэ хьыкум иlэпыlэгьоу И. Шlуцlэм шахматымкlэ текlоныгъэр къыдихыгъ. В. Галаганрэ А. Лlышэмрэ хагъэунэфыкlырэ чlыпlэхэр афагъэшъошагъэх.

• ТЕННИСЫР

АшІогъэшІэгъон

Псауныгъэр агъэпытэнымкlэ, языгъэпсэфыгъо уахътэ гъэшlэгъонэу агъэкlонымкlэ теннисым пыщагъэхэм япчъагъэ хэхъо. Ч. Нэгъо-им текlоныгъэр къыдихыгъ. В. Жуковым, М. Киряшевым ятlонэрэ ыкlи ящэнэрэ чlыпlэхэр афагъэшъошагъэх.

Нардхэмкіэ зэхащэгъэ зэіукіэгъухэм Шэуджэн районым иліыкіохэр къахэшыгъэх.

Хагъэунэфыкlырэ чlыпlэхэр къыдэзыхыгъэхэм кубокхэр, щытхъу тхылъхэр аратыжьыгъэх.

ДЗЮДО

Урысыем дзюдомкіэ изэlукlэгъухэу Ермэлхьаблэ щыкіуагъэхэм илъэс 21-м нэс зыныбжь пшъашъэхэмрэ кІалэхэмрэ хэлэжьагъэх. Адыгэ Республикэм щапіугъэхэм медали 8 къафагъэшъошагъ.

Ульяна Ткаченкэм, кг 44-рэ, тыжьын медалыр къыдихыгъ, тренерыр Адзынэ Алый. Къэлэбый Рузанэ, кг 57-рэ, ящэнэрэ чІыпІэр къыфагъэшъошагъ, тренерыр Роман Оробцов. Мы купым Анжелика Гунько щыбани, ящэ-

нэрэ чІыпІэр къыщыдихыгъ, тренерыр Игорь Вержбицкий.

КІалэхэми медаль зэфэшъхьафхэр къафагъэшъошагъэх. Тао Адам, кг 55-рэ, ящэнэрэ хъугъэ, тренерхэр Хьакурынэ Дамиррэ Мэрэтыкъо Сахьидэрэ. Мерэм

Ямедальхэм ахагъэхъощт

Дамир, кг 60, тыжьын медалыр къыдихыгъ, тренерыр Хьакурынэ Дамир. ПашІо Алый, кг 60, джэрз медалыр къыфагъэшъошагъ, тренерхэр Нэпсэу Бислъанрэ Акъущэ Мыхьамодэрэ.

Дышъэ медальхэр бэнэкlуитlумэ къндахыгъэх. Ордэн Заур Урысыем дзюдомкlэ ихэшыпыкlыгъэ командэ хэтэу, спортымкlэ дунэе класс зиlэ мастерэу Ордэн Андзаур ышнахьыкl. Заур килограмм 73-м нэс къэзыщэчырэмэ янэкъокъугъ, апэрэ чlыпlэр къндихыгъ. Тренерхэр Беданэкъо Рэмэзанрэ Нэджыкъо Руспъанра

Михаил Мишиныр килограмм 90-рэ къэзыщэчырэмэ ябэныгъ,

оным щыкlуагъ. Метрэ 60-м, 100-м, 1500-м, 2000-м спортсменхэр дышъэ медалыр къыдихыгъ. Тренерэу Роман Оробцовым спортсмен ныбжьык регъасэ.

Апэрэ чІыпІэхэр Ермэлхьаблэ къыщыдэзыхыгьэхэр Урысыем иныбжьыкІэхэм дзюдомкІэ язэІукІэгъухэу Ижевскэ щыкІощтхэм ахэлэжьэщтых. Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренерэу, Адыгеим дзюдомкІэ ихэшыпыкІыгъэ командэ итренер шъхьаІзу Бастэ Сэлымэ къызэрэтиІуагъзу, гъэмафэм ыкІи бжыхьэм зэнэкъокъоу Урысыем, ІэкІыб хэгъэгухэм ащызэхащэщтхэм тибэнакІохэм зафагъэхьазыры, гъэхьагъзу ашІырэр Адыгэ Республикэм ия 25-рэ илъэс пагъохы.

ГТО-м ИШАПХЪЭХЭМРЭ ЗЭІУКІЭГЪУХЭМРЭ

Владимир кющтых

«Іофшіэным, хэгъэгум икъэухъумэн сафэхьазыр» (ГТО) зыфиіорэ физкультурнэ-спорт Іофтхьабзэу Урысыем щыкіорэм Адыгэ Республикэм щыщхэр чанэу хэлажьэх. Ащ фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъухэр Мыекъуапэ гъэшіэгъонэу щэкіох.

ПэшІорыгъэшъ зэІукІэгъухэр зэхащагъэх. Шъолъыр зэнэкъоапэу районхэм, къалэхэм ащы- къур Адыгэ республикэ стади-

къур Адыгэ республикэ стади-

къащызэдэчъагъэх. Іэпкъ-лъэпкъхэр гъэпытэгъэнхэм, гимнастикэм хэхьэрэ шіыкіэхэм яхьыліэгъэ зэнэкъокъухэри гъэшіэгъоныгъэх, Іэгуаор адзыгъ, къэлъагъэх.
Аныбжьхэм ялъытыгъэу, Адыгеим итхэшыпыкіыгъэ командэу Урысыем икізух зэнэкъокъухэм

Аныожьхэм яльыгыгыу, адыгеим итхэшыпык ыгъэ командэу Урысыем ик ух зэнэкъокъухэм ахэлэжьэштхэр пэш орыгъэшъэу къыхахыгъэх. Аулъэ Астемир, Альберт Гайтян, Павел Доля, Тыгъужъ Тахьир, Вероника Андриенкэр, Ольга Ковалевар, Анастасия Шкарлет, Ева Шапсогх, Абэсэ Абрек, Станислав Бобырь, Тимур Каримовыр, Иван Плаксиныр, Кирилл Шипуновыр, Софья Приваловар, Анна Тищенкэр, Цыргъой Айзэ илъэс 11—15 зыныбжьхэм ащыщых.

ЗэхэщэкІо купым хэтэу Сергей Кузнецовым къызэрэтиІуагъэу, къалэу Владимир ГТО-м хэхьэрэ кІзух зэнэкъокъухэр шышъхьэ-Іум и 23 — 29-м щыкІощтых.

НэкІубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

• ФУТБОЛ

ЗышІуахьырэр къахэзы

Европэм футболымкіэ изэнэкьокъу хэлэжьэрэ командэхэу финалым и 1/8-м хэфагьэхэм язэіукіэгьухэр зыщыіэщт мафэхэм тигьэзетеджэхэр ащытэгьэгьуазэх. 25.06,15:00

Швейцариер — Польшэр 25.06,18:00

Уэльс — **Сев Ирландиер** 25.06, 21:00

Хорватиер — **Португалиер** 26.06,15:00

Франциер — Ирландиер

26.06,18:00

Германиер — **С**ловакиер 26.06,21:00

Венгриер — **Бельгиер** 27.06,18:00

Италиер — Испаниер

27.06,21:00 **Англиер — Исландиер.**

ТекІоныгъэр къыдэзыхыхэрэр финалым и 1/4-м хэхьащтых, медальхэм афэбэнэщтых.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм льэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор дизука

редактор шъхьа Іэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-

гьэр:
Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтын-хэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 5063 Индексхэр 52161 52162 Зак. 374

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахьтэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахьтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьа Іэр Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхьа Гэм иапэрэ гуадзэр

МэщлІэкъо С. А.

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр

ЖакІэмыкъо **А.** 3.